

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-831/05
Бања Лука, 19.5.2006. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија овог суда Бајић Петра, као предсједника вијећа, те Гојковић Стаке, Осмић Дарка, Попадић Горјане и Лукић Драгослава, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца П. П. З.С.Т. Ф.Т. д.о.о Д., кога заступа пуномоћник Љ. Д. В., адвокат из П., против тужене Р. С., Р.У.Ц, Ц. Б. Л., Ц. И. Г., коју заступа Р. Ј. П. Б. Л., ради неоснованог богаћења в.с. 7.585,75 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против рјешења Округног суда у Б. Л. број Пж-170/02 од 11.4.2005. године, на сједници вијећа одржаној 19.5.2006. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Г. број Пс-119/2001 од 23.1.2002. године одбијен је тужбени захтјев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му по основу неоснованог обогаћења за више обрачунате и наплаћене увозне дажбине по ЛЦИ 752/99 од 29.1.1999. годне исплати износ од 7.585,75 КМ са законским затезним каматама почев од дана подношења тужбе до исплате, уз накнаду трошкова парничног поступка.

Другостепеним рјешењем Округног суда у Б. Л. број Пж-170/02 од 11.4.2005. године првостепена пресуда је укинута и тужба одбачена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац побија другостепену одлуку због, како то произлази из разлога ревизије повреде одредаба парничног поступка (погрешно наведен ревизиони разлог: погрешна примјена материјалног права) и предлаже да се оспорено рјешење преиначи и тужбени захтјев усвоји или да се укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужена није одговорила на ревизију тужиоца.

Ревизија није основана.

Полазећи од утврђења да је тужилац код тужене извршио увозно царинење робе, да је тужена извршила обрачун, а тужилац уплату обрачунатих увозних дажбина у износу од 227.712,06 динара, да се тужилац захтјевом од 17.2.1999. године обратио туженој за поврат више наплаћених дажбина по основу увоза робе, да је овај захтјев тужиоца одбијен рјешењем Ц. Б. Л. број Уп/1-357/99 од 25.2.1999. године против којег је тужилац изјавио жалбу, које чињенице произлазе и из навода тужбе, другостепени суд је закључио да је за одлучивање о захтјеву тужиоца за поврат више плаћених увозних дажбина надлежан орган управе а не суд, па је налазећи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку ("Службени лист СФРЈ", број 4/77 до 35/91, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 14/94 и 32/94 – даље: ЗПП) на коју тај суд пази по службеној дужности, позивом на одредбу члана 227. став 2. у вези са чланом 456. став 2. сада важећег Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 58/03, 85/03 и 74/05, даље важећи ЗПП), првостепену пресуду укинуо и тужбу одбацио.

Правилно је другостепени суд закључио да одлучивање о захтјеву тужиоца за враћање увозних дажбина обрачунатих и плаћених у већем износу, не спада у судску надлежност (члан 16.

ЗПП), него у надлежност органа управе. То произлази из одредби члана 136. став 2. Царинског закона ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/93, 29/94 и 16/95), према коме подносилац декларације има право да у року од 1 године од дана подношења декларације поднесе захтјев царинарници код које је платио царину и друге увозне дажбине да их накнадно обрачуна и донесе рјешење о наплати односно повраћају царине и других дажбина обрачунатих у мањем или већем износу. Одредбом члана 140. истог закона, прописано је да у том поступку није искључена примјена и ванредних правних средстава.

Да је за одлучивање по захтјеву тужиоца надлежан орган управе, а не суд, произлази и из одредби члана 7. и 210. Закона о царинској политици БиХ („Сл. гласник БиХ“ бр. 21/98 и 34/00), који је био у примјени у наведеном периоду. Одредбом члана 7. овог Закона, прописано је да ентитети воде управни поступак и доносе рјешења која се односе на примјену царинских прописа у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, уколико одредбама тог закона није другачије одређено, а чланом 210. је прописано да свако лице има право жалбе на одлуке које доносе ентитети пред органом којег у ту сврху одреде ентитети, а касније пред независним органом који може бити судски орган или подједнако специјализовани орган, према прописима који су на снази у ентитетима.

Из наведених законских одредби јасно произилази да о захтјеву за враћање више обрачунатих и наплаћених увозних дажбина одлучују органи управе у управном поступку, против чијег коначног рјешења се може покренути и управни спор пред надлежним судом у складу са одредбама члана 2. и 6. Закона о управним споровима.

Пошто захтјев за повраћај обрачунатих и уплаћених царина и других дажбина не спада у судску надлежност, правилно је другостепени суд примјенио одредбе члана 227. став 2. у вези са чланом 16. важећег ЗПП, када је првостепену пресуду укинуо и тужбу тужиоца одбацио.

Погрешан је став изражен у ревизији да се у конкретном случају „не ради ни о каквом управном спору, већ се ради о томе да се тужена неправилном примјеном прописа неосновано обогатила, па тужилац има право на накнаду материјалне штете код редовног суда, у редовној парници“.

У првом реду треба истаћи да су стицање без основа и накнада штете различити институти облигационог права. Међутим, обрачун, наплата и повраћај царина и других увозних дажбина у наведеном периоду били су регулисани Царинским законом и Законом о царинској политици БиХ, који у односу на Закон о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85 и 57/89, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 3/96 и 39/03) имају карактер специјалног прописа због чега се у конкретном случају не могу примјенити одредбе ЗОО о стицању без основа, као ни одредбе тог закона о накнади штете.

Из напријед наведеног произлази да оспорена одлука нема недостатака на које указује ревизија тужиоца. Стога је примјеном члана 393. у вези са чланом 400. став 1 и 4. раније важећег ЗПП, а на основу овлашћења из члана 456. став 1. сада важећег ЗПП одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић